

Ankara'da Yaşayan Yaşlıların Halk Otobüsü Kullanmalarını Engelleyen Çevresel Faktörler

Esra Aki¹, Merve Şuay Aydın¹, Mahmoud Zakernah¹

¹ Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü

Amaç: Bu çalışmada amacımız, Ankara'da yaşayan yaşlı bireylerin halk otobüsü kullanmalarını engelleyen çevresel faktörleri değerlendirmek ve bunları PEO modeli çerçevesinde analiz etmektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 200 yaşlı birey dahil edildi. 2 ana başlıkla erişim engelleri ve olanakları değerlendirildi. Değerlendirme alt başlıkları; kurumsal, fiziksel, sosyal, kültürel engeller ve olanaklar olarak sınıflandırıldı. Kişiler, sorulara 'evet' ya da 'hayır' şeklinde cevap verdi. **Sonuçlar:** Elde ettiğimiz sonuçlara bağlı olarak, yaşlılar en çok; kurumsal, fiziksel ve sosyal engellerle karşılaşmaktadır ($p < 0.05$). Erişim olanaklarının eksik olduğu ve geliştirilmesi gerektiği yönünde sonuçlar elde edilmiştir. **Tartışma:** İnsana; akıl, beden ve ruh komponentleriyle bütüncül olarak bakılır. PEO modelinde, kişinin devamlı gelişmesi ve motive olması temel yargıdır; anlamlı aktivitelere başarılı bir biçimde katılım sağlamak amacıyla kişi-çevre, kişi-aktivite, çevre aktivite arasındaki bağ sağlam kurulmalıdır. Çevresel faktörlerdeki problemler, diğer alanları da etkilemektedir. Ankara'da yaşlılar, otobüslerdeki bazı çevresel faktörlerden dolayı problemler yaşamaktadır. Kişi-çevre-aktivite dinamiklerini korumak için, yaşanan engelleri ortadan kaldıracabilecek önlemlerle yaşlı insanların aktivite performanslarını sağlıklı bir şekilde yerine getirebileceklerini düşünmekteyiz.

Environmental Factors That Prevent Elderly People from Using Public Buses, who Live in Ankara

Purpose: This study aims at evaluating the environmental factors that prevent the use of public buses for elderly people who live in Ankara and to analyze them in accordance with PEO model.

Material and Methods: 206 elderly individuals filled the surveys. Access barriers and facilitators were our 2 main titles. Those areas were classified as sub-titles like institutional, physical, social, and cultural barriers. People have to answer the questions as 'yes' or 'no'.

Results: The results of the study showed that elderly mostly face institutional, physical and social barriers ($p < 0.05$). There are results showing that there is a lack of access facilitators and therefore should be developed. **Conclusion:** According to PEO model, continuous development and motivation are the basic concepts. In order to ensure successful participation in the meaningful activities, a solid link must be established between person-environment, person-activity, and environment-activity. Problems due to environmental factors affect other areas as well. Some elderly people in Ankara experience problems due to environmental factors in local buses. To maintain the dynamism of person-environment-activity, we must think seriously in removing those barriers which will lead old people to perform their activities independently.